Skierniewice w biało-czerwonych barwach. Miasto zaprasza na obchody 2 i 3 maja

data aktualizacji: 2026.04.30 autor: Anna Wójcik-Brzezińska

(fot. arch.red.)

Przemarsz z 475-metrową flagą, uroczystości patriotyczne, msze święte, spotkania historyczne, wystawa i recital chopinowski – tak Skierniewice będą świętować Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Prezydent Krzysztof Jażdżyk zachęca mieszkańców do udziału w miejskich obchodach i do wywieszenia biało-czerwonych flag.

Skierniewickie obchody majowe rozpoczną się 2 maja, w Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Program przygotowany przez miasto, Muzeum Historyczne Skierniewic im. Jana Olszewskiego i partnerów łączy oficjalny ceremoniał z wydarzeniami otwartymi dla mieszkańców: wspólnym przemarszem, warsztatami, poczęstunkiem, oprowadzaniem po wystawie i koncertem. Wstęp na wydarzenia jest wolny.

Dzień Flagi: 475 metrów biało-czerwonych barw

Centralnym punktem obchodów 2 maja będzie popołudniowy apel na skierniewickim Rynku oraz przemarsz z 475-metrową Biało-czerwoną ulicami miasta. Wydarzenie rozpocznie się o godz. 17.00. Organizatorzy przygotowali także warsztaty i poczęstunek dla mieszkańców w Parku Miejskim.

Tego samego dnia o godz. 9.30 odprawiona zostanie uroczysta msza święta z okazji 100-lecia Parafii Wojskowej. Po liturgii zaplanowano wystąpienie płk. Andrzeja Krysiaka poświęcone historii parafii oraz prezentację pamiątek po jej pierwszym proboszczu, ks. ppłk. Edwardzie Chomie.

Dzień Flagi RP jest stosunkowo młodym świętem. Został ustanowiony ustawowo w art. 6a ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis brzmi: „Ustanawia się dzień 2 maja Dniem Flagi Rzeczypospolitej Polskiej".

„Bądź dumny! Wywieś flagę!"

Hasło tegorocznych obchodów brzmi: **„Bądź dumny! Wywieś flagę!"**. Prezydent Skierniewic Krzysztof Jażdżyk tradycyjnie zachęca mieszkańców, by na czas majowych świąt udekorowali domy i posesje biało-czerwonymi flagami. Flagi będą dostępne do odbioru w Muzeum Historycznym Skierniewic.

– *To prosty gest, ale jego znaczenie wykracza poza świąteczną dekorację. Biało-czerwona jest jednym z najważniejszych znaków państwowych. Przypomina o wspólnocie, historii i odpowiedzialności za język publicznych symboli. W majowych dniach szczególnie mocno łączy dwa porządki – radosne, obywatelskie świętowanie 2 maja oraz refleksję nad dorobkiem Konstytucji 3 Maja* – mówi prezydent miasta.

3 maja: msza, kwiaty, wystawa i Chopin

Niedzielne uroczystości 3 maja rozpoczną się o godz. 11.00 mszą świętą w intencji Ojczyzny w Kościele Garnizonowym. O godz. 12.00 uczestnicy obchodów złożą kwiaty pod pomnikiem Niepodległości na placu św. Jana Pawła II.

W dalszej części dnia zaplanowano wydarzenia w Muzeum Historycznym Skierniewic. O godz. 13.00 Robert Skorłutowski poprowadzi autorskie oprowadzanie po wystawie „Przyrzekam całym życiem…". O godz. 16.00 w Dworku Konstancji Gładkowskiej wystąpi pianistka Zuzanna Sejbuk. Recital odbędzie się w ramach projektu „Efekt Chopina"; wejściówki są dostępne w muzeum.

Rocznica 3 maja należy do najważniejszych dat polskiej historii politycznej. Ustawa Rządowa z 1791 roku była pierwszą konstytucją w nowożytnej Europie i drugą na świecie, po konstytucji Stanów Zjednoczonych. Jak przypomina MSWiA, uchwalona przez Sejm Czteroletni miała zapewnić Rzeczypospolitej niezależność oraz umożliwić rozwój polityczny, społeczny i gospodarczy. Obowiązywała krótko, ale jej znaczenie przekroczyło czas, w którym funkcjonowała.

Program obchodów:

2 maja, sobota — Dzień Flagi RP

9.30 — uroczysta msza święta z okazji 100-lecia Parafii Wojskowej; po mszy wystąpienie płk. Andrzeja Krysiaka o historii parafii i prezentacja pamiątek po ks. ppłk. Edwardzie Chomie.
17.00 — Rynek w Skierniewicach: apel i przemarsz z 475-metrową flagą narodową.
Park Miejski — warsztaty i poczęstunek dla mieszkańców.

3 maja, niedziela — Święto Konstytucji 3 Maja

11.00 — msza święta w intencji Ojczyzny w Kościele Garnizonowym.
12.00 — złożenie kwiatów pod pomnikiem Niepodległości na placu św. Jana Pawła II.
13.00 — oprowadzanie autorskie po wystawie „Przyrzekam całym życiem…", prowadzenie: Robert Skorłutowski.
16.00 — recital fortepianowy Zuzanny Sejbuk w Dworku Konstancji Gładkowskiej, w ramach projektu „Efekt Chopina".

Organizatorzy zachęcają mieszkańców do udziału w wydarzeniach i do wywieszenia flag. Majowe obchody w Skierniewicach mają być nie tylko oficjalną uroczystością, lecz także spotkaniem wspólnoty: rodzinnym, miejskim i obywatelskim.

Biało-czerwona. Flaga, która opowiada historię państwa

Dwa poziome pasy: biały u góry, czerwony u dołu. Znak tak prosty, że często traktowany jak oczywistość. Tymczasem polska flaga ma własną historię, prawną precyzję i głębokie zakorzenienie w heraldyce. Jej barwy prowadzą od Orła Białego i czerwonej tarczy herbowej, przez powstanie listopadowe, odrodzenie państwa w 1918 roku, PRL, aż po ustanowienie 2 maja Dniem Flagi Rzeczypospolitej Polskiej.

Biel odpowiada Orłowi Białemu. Czerwień – polu tarczy herbowej. W tej najkrótszej formule mieści się geneza polskich barw. Flaga, którą wywieszamy na domach, balkonach, budynkach publicznych i miejskich placach, nie jest dowolnym biało-czerwonym prostokątem. Jest znakiem państwa, ukształtowanym przez heraldykę, historię polityczną i prawo.

Początek tej opowieści nie prowadzi bezpośrednio do flagi, lecz do herbu. Prof. Marek Adamczewski, heraldyk z Uniwersytetu Łódzkiego, wskazuje, że historia Orła Białego jako herbu królów Polski, a następnie herbu państwa polskiego, wiąże się z koronacją Przemysła II w 1295 roku. W sprawie początku polskich barw państwowych badacze są ostrożniejsi, ale zgadzają się co do zasadniczego związku: biały i czerwony pas pozostają w relacji do białego orła i czerwonego pola tarczy herbowej.

Nie 1792, lecz 1831

W popularnych omówieniach często pojawia się data 3 maja 1792 roku, czyli pierwsza rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja. Podczas uroczystości widoczne były białe stroje i czerwone akcenty.

Jednak, jak wskazuje prof. Adamczewski, trudno uznać ten dzień za właściwą datę narodzin polskich barw państwowych. Czerwień obecna w strojach uczestników wydarzenia mogła odwoływać się także do symboliki męczeństwa św. Stanisława, a biel była od dawna barwą królewską.

Za moment znacznie pewniejszy historycznie należy uznać 7 lutego 1831 roku. W czasie powstania listopadowego Sejm Królestwa Polskiego przyjął uchwałę w sprawie kokardy narodowej. W jej treści odwołano się do kolorów herbu Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego – „koloru białego z czerwonym". Było to pierwsze prawne określenie barw, które miały – obok herbu – symbolizować Polskę i Polaków.

Nie była to jeszcze flaga państwowa w dzisiejszym sensie. Był to jednak akt fundamentalny: polski parlament po raz pierwszy opisał barwy narodowe jako znak wspólnoty politycznej. Co więcej, z protokołów obrad wynika, że czerwień rozumiano wówczas jako kolor pąsowy, czyli makowy. Współczesny układ kokardy narodowej – czerwone koło większe i białe mniejsze – został dostosowany do reguł heraldycznych: czerwień odpowiada tarczy, biel orłowi.

Od barw narodowych do flagi państwowej

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku konieczne stało się uporządkowanie symboli odrodzonego państwa. Ustawa z 1 sierpnia 1919 roku o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej uznała biały i czerwony za barwy państwowe. Radosław Grabowski, autor opracowania „Polskie symbole narodowe i państwowe. Geneza, ewolucja, stan prawny", podkreśla, że państwo przejęło istniejące wcześniej barwy narodowe i nadało im rangę barw państwowych.

Późniejsze akty prawne doprecyzowywały szczegóły. Rozporządzenie z 1927 roku mówiło o czerwieni odpowiadającej cynobrowi. Dekret z 1955 roku, już w realiach PRL, utrzymał biało-czerwony układ, choć początkowo błędnie określił proporcje flagi jako 3:8. Błąd sprostowano w 1956 roku, przywracając proporcje 5:8. Ustawa z 1980 roku wprowadziła techniczne współrzędne barw, czyniąc odcień bieli i czerwieni nie tylko sprawą tradycji, lecz także normy prawnej i technicznej.

Dziś ustawa stanowi, że barwami Rzeczypospolitej Polskiej są kolory biały i czerwony, ułożone w dwóch poziomych, równoległych pasach tej samej szerokości: biały u góry, czerwony u dołu. Flaga państwowa RP to prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej, umieszczony na maszcie.

Flaga to nie każda biało-czerwona płachta

To rozróżnienie ma znaczenie praktyczne. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w miniprzewodniku „Biało-Czerwona" przypomina, że flaga RP ma proporcje 5:8. Barwy narodowe mogą mieć inną długość i szerokość, pod warunkiem zachowania równej szerokości pasów. Dlatego biało-czerwony materiał z nazwą miejscowości, rysunkiem albo napisem nie jest flagą państwową w ścisłym sensie, lecz użyciem barw narodowych.

Ta zasada pozwala zrozumieć powszechną praktykę kibicowską. Nazwy miast czy klubowe dopiski mogą pojawiać się na barwach narodowych, ale nie powinny być umieszczane na fladze państwowej. MSWiA przypomina również, że na terenie Rzeczypospolitej flaga państwowa ma zawsze pierwszeństwo przed innymi flagami.

Warto znać także formy eksponowania barw narodowych. Mogą pojawiać się jako biało-czerwona kokarda narodowa, wstążka, szarfa czy dekoracja fasady. Każda z tych form ma własny sens, ale nie każda jest flagą. Flaga pozostaje znakiem określonym precyzyjnie — przez proporcje, układ barw i zasady używania.

Święto młode, symbol stary

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej jest jednym z najmłodszych polskich świąt państwowych. Został ustanowiony ustawą z 20 lutego 2004 roku, przez dodanie do ustawy o godle, barwach i hymnie RP art. 6a: „Ustanawia się dzień 2 maja Dniem Flagi Rzeczypospolitej Polskiej”.

Ta sama nowelizacja miała jeszcze jeden istotny wymiar. Ustawa przesądziła, że każdy ma prawo używać barw Rzeczypospolitej Polskiej, zwłaszcza dla podkreślenia znaczenia uroczystości, świąt lub innych wydarzeń, z zachowaniem czci i szacunku należnych symbolom państwa.

Dlaczego właśnie 2 maja

Przypada między Świętem Pracy a Świętem Narodowym Trzeciego Maja. Wypełnia przestrzeń symboliczną między dwoma dniami o różnym ciężarze historycznym i politycznym. Tego samego dnia obchodzony jest Dzień Polonii i Polaków za Granicą, ustanowiony wcześniej, w 2002 roku.

Jest także kontekst wojenny. W przestrzeni publicznej często przypomina się wydarzenie z 2 maja 1945 roku, gdy żołnierze 1. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki zawiesili biało-czerwoną flagę na Kolumnie Zwycięstwa w Berlinie. Instytut Pileckiego opisuje ten gest jako symboliczne zaznaczenie udziału Polski w pokonaniu III Rzeszy, jednocześnie osadzając go w skomplikowanym kontekście politycznym armii Berlinga i zależności od ZSRS.

Jest wreszcie jeszcze jeden, mniej formalny, ale ważny kulturowo wymiar tej daty. W PRL rocznica Konstytucji 3 maja nie była świętem akceptowanym przez władzę, dlatego biało-czerwone flagi po 1 maja często znikały z przestrzeni publicznej. Współczesny Dzień Flagi można więc czytać jako symboliczne odwrócenie tamtej praktyki — przywrócenie ciągłości między majowymi świętami i odzyskanie prawa do swobodnego, godnego eksponowania narodowych barw.

Źródło:
https://skierniewice.eglos.pl/aktualnosci/item/45490-skierniewice-w-bialo-czerwonych-barwach-miasto-zaprasza-na-obchody-2-i-3-maja